

Trädinventering Kärrbogärde

Underlag avgränsningssamråd Ingared

2	2023-01-25	Reviderad handling. Inventering av värdefulla träd vid planerad förskola.	Lisa Werthén	Fredrik Litsgård	Fredrik Litsgård
1	2022-12-20	Granskningshandling. Inventering av värdefulla träd vid planerad förskola.	Lisa Werthén	Fredrik Litsgård	Fredrik Litsgård
Version	Datum	Beskrivning	Upprättat	Granskat	Godkänt

Detta dokument är framtaget av Norconsult AB som del av det uppdrag dokumentet gäller. Upphovsrätten tillhör Norconsult. Beställaren har, om inte annat avtalats, endast rätt att använda och kopiera redovisat uppdragsresultat för uppdragets avsedda ändamål.

Uppdragsgivare:	Alingsås Kommun
Uppdragsgivarens kontaktperson:	Hanna Pettersson
Uppdragsledare:	Fredrik Litsgård
Handläggare:	Lisa Werthén
GIS	Louise Lindén

Inledning

1.1 Bakgrund och syfte

Alingsås kommun avser upprätta en ny detaljplan vilken inbegriper en ny förskola vid Kärrbogärdevägen i Ingared. Norconsult har utfört en trädinventering inom området med avsikt att identifiera träd med bevarandevärde ur naturvårdssynpunkt samt att identifiera eventuella riskträd som kan vara en fara för människors hälsa.

1.2 Metodik

Inventeringsmetodiken har tagits fram med stöd av rapporten Standard för trädinventering i urban miljö version 2.0 (Östberg 2015).

Inventeringen utfördes 9 december 2022.

För varje träd har grundläggande data som trädslag och brösthöjdsdiameter noterats. I den mån det varit möjligt har ytterligare parametrar som indikerar naturvärden noterats:

- Hög ålder
- Blottad ved
- Vattenfyllda håligheter
- Grov bark
- Rötad ved
- Rik lav och mossflora
- Stamskador
- Spår efter vedinsekter
- Synliga tickor
- Lös bark
- Håligheter i stammen
- Hamlat träd
- Döda stamdelar
- Mulm
- Död ved i kronan
- Savflöde

Möjligheten att bedöma vissa parametrar har varit begränsad pga att inventeringen utfördes på vintern och att det vid inventeringstillfället låg snötäcke. Bland annat gick det inte att bedöma om sälgen är av hon- eller hankön.

Trädens bevarandevärde har uppskattats genom sammanvägning av biologiska, kulturhistoriska, funktionella, sociala värden och estetiska värden.

Resultatet presenteras i föreliggande rapport och har levererats till beställaren som shape-filer.

1.3 Inventeringsområdet

Det inventerade området består av ett mindre grönområde i anslutning till en planerad förskola. I dagsläget är området mestadels bevuxet med lövsly samt inslag av äldre björk och sälg. Fokus för inventeringen har varit vuxna och äldre träd som kan hysa värden enligt metodbeskrivningen. Unga, klenta träd och lövsly har inte registrerats. Många av de äldre sälgarna är flerstammiga.

Flygbilder från 60-talet och 70-talet visar att området då utgjordes av åkermark vilket innebär att skogen inte är äldre än 60 år.

2 Resultat

I kartbilderna i **Bilaga 1** och **2** redovisas samtliga koordinatsatta träd. Storleken på omgivande cirkel motsvarar trädkronans ungefärliga storlek.

I tabellerna nedan redovisas endast de träd som bedöms ha ett medelhögt till högt bevarandevärde. Även bedömd risk redovisas i tabellen. Tabell 1 redovisar träd nummer 2-6, vilka sedan tidigare är inventerade och inmätta av Alingsås kommun (Alingsås kommun 2022, **Bilaga 2**). I tabell 2 redovisas de träd som inventerats och mätts in av Norconsult.

Övriga träd som redovisas i kartbilden bedöms ha ett visst bevarandevärde. För dessa träd bygger bedömningen främst på att det finns ett värde i att behålla träden utifrån sociala och estetiska aspekter.

Tabell 1 Träd som sedan tidigare är inventerade av Alingsås kommun (2022)

Träd	Beskrivning	Bevarandevärde	Risk
2	Vårtbjörk (Inventerad av Alingsås kommun) <i>Betula pendula</i> Stamdiameter: 30 cm Kron diameter: 8 m Vitalitet: God	Högt Del av entrén till området.	-
3	Vårtbjörk (Inventerad av Alingsås kommun) <i>Betula pendula</i> Stamdiameter: 32 cm Kron diameter: 8 m Vitalitet: God	Högt Del av entrén till området.	-
4	Sälg (Inventerad av Alingsås kommun) <i>Salix caprea</i> Stamdiameter: 167 cm (flerstammig) Kron diameter: 13 m Vitalitet: Måttlig Fågelbo, Insektshål. Mjuk ved vid stambasen. Några klena döda grenar högre upp	Högt	Risk att döda stammar kan falla. Grenverket lutar mot paddocken
5	Sälg (Inventerad av Alingsås kommun) <i>Salix caprea</i> Stamdiameter: 161 cm (flerstammig) Kron diameter: 13 m Vitalitet: God	Högt	-
6	Sälg (Inventerad av Alingsås kommun) <i>Salix caprea</i> Stamdiameter: 165 cm (flerstammig) Kron diameter: 16 m Vitalitet: Måttlig En större stam har ramlat och ligger på mark.	Högt	Påtaglig risk finns att fler stammar kan ramla inom ett par år

Tabell 2 Träd som inventerats av Norconsult 2022

Träd	Beskrivning	Bevarandevärde	Risk
33	Sälg <i>Salix caprea</i> Stamdiameter: Ej mätt men mycket grov (flerstammig) Står i slutningen ned mot vägen	Högt	Grenverk kan skymma sikten vid vägen
43	Sälg <i>Salix caprea</i> Stamdiameter: 170 cm (flerstammig) Klena döda grenar. Död avsågad stam som delvis är ihålig. Viss röta i nedre delarna. Spår av svampangrepp, insektsnag. Sälgticka. Fågelbo i grenverket	Medel	Döda, mjuka och ihåliga stamdelar.
48	Sälg <i>Salix caprea</i> Stamdiameter: 118 cm (flerstammig)	Medel	Närhet till planerad stig, risk för nedfallande döda grenar
54	Sälg <i>Salix caprea</i> Stamdiameter: 155 cm (flerstammig) Hålträd 5 cm diameter	Högt	Hålets diameter indikerar mindre hackspett.
57	Sälg <i>Salix caprea</i> Stamdiameter: 100 cm (flerstammig) Klena döda grenar Sälgticka	Medel	-
60	Björk <i>Betula pendula</i> Stamdiameter: 43 cm	-	Risk för ras. Lutar kraftigt ut mot stigen samt mot en luftledning
62	Björk <i>Betula pendula</i> Stamdiameter: 53 cm Grov bark	Medel	-
68	Björk <i>Betula pendula</i> Stamdiameter: 61 cm Grov bark	Medel	-
72	Björk <i>Betula pendula</i> Stamdiameter: 52 cm Grov bark	Medel	-
73	Sälg <i>Salix caprea</i> Stamdiameter: 150 cm (flerstammig) Äldre sälg i brynmiljö	Högt	-

3 Samlad bedömning och rekommendationer

Det inventerade området hyser flera träd, främst sälg, med högt bevarandevärde. Sälgens bevarandevärde består främst i att det är en nyckelart och viktig som födoresurs för nektar- och pollenätande insekter då trädet blommar tidigt på våren. Träd med högt bevarandevärde bör så långt som möjligt lämnas kvar och inte tas bort, men det föreligger inte förbud mot att ta bort dessa träd. Det inventerade området är igenvuxet med sly av främst sälg och björk. Sälgen skulle gynnas av att området gallrades.

En möjlighet för att bevara naturvärden knutna till enskilda träd som behöver avverkas skulle vara att vid avverkning lämna kvar högstubbar och liggande stammar. Dessa kan mycket väl utgöra uppskattade element i barnens utemiljö. En aspekt att ha i åtanke är att sälgen skjuter stubbskott efter avverkning, vilket innebär att viss underhållsröjning med något eller några års mellanrum kan bli aktuell.

Referenser

- Alingsås kommun. 2022: Träd Kärrbogärde. Inventering är utförd enligt Standard för trädinventering i urban miljö, version 2.0 (Östberg 2015).2022-10-20
- Lantmäteriet. 2022 Historiska flygbilder via <https://minkarta.lantmateriet.se/>
- Östberg, J. 2015: Standard för trädinventering i urban miljö Version 2.0. Alnarp: Institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning. Fakulteten för landskapsarkitektur, trädgårds- och växtproduktionsvetenskap rapportserie; 2015:14.

Teckenförklaring

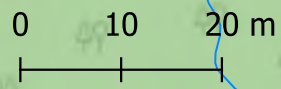
 Inventeringsområde
 Krondiameter

Sälg

- Medel/Högt bevarandevärde
- Visst bevarandevärde

Björk

- Medel/Högt bevarandevärde
- Visst bevarandevärde
- Risk för ras

Bilaga 2
2022-10-20

Träd Kärrbogärde

Inventering är utförd enligt *Standard för trädinventering i urban miljö version 2.0* (Östberg 2015).

Träd	Kommentar	Bevarandevärde
1	Skogsek <i>Quercus robur</i> Stamdiameter: 74 cm Kron diameter: 11 m Vitalitet: Måttlig Ädellövträd Karaktersgivande ek. Potentiellt värdträd för läderbaggen. Står dock nära bilväg och kommande infartsväg. Viss beskärning av kronan kan behövas för att underlätta för sikt. Gammal ek som hyser höga naturvärden.	Högt
2	Vårtbjörk <i>Betula pendula</i> Stamdiameter: 30 cm Kron diameter: 8 m Vitalitet: God Del av entrén till området.	Högt
3	Vårtbjörk <i>Betula pendula</i> Stamdiameter: 32 cm Kron diameter: 8 m Vitalitet: God Del av entrén till området.	Högt
4	Sälg	Högt

Salix caprea

Stamdiameter: 167 cm (flerstammig)

Krondiameter: 13 m

Vitalitet: Måttlig

Sälgen utgör en viktig nektarkälla för humlor och bin när de vaknar tidigt på våren. Bidrar indirekt med att förlänga säsongen och stärker den biologiska mångfalden. I trädet syntes fågelbo vilket påvisar en attraktion bland fågellivet. Som utpräglad brynväxt trivs den i soliga och skyddade lägen som här. För fortsatt fortlevnad bör trädet ej skuggas av byggnation.

Individen är gammal med varierande vitalitet bland dess stammar. Några stammar är döda vilket gynnar insektsliv men gör det också till ett potentiellt riskträd för människor som rör sig inom dess säkerhetszon.

		
5	<p>Sälg <i>Salix caprea</i> Stamdiameter: 161 cm (flerstammig) Kron diameter: 13 m Vitalitet: God</p>	Högt
6	<p>Sälg <i>Salix caprea</i> Stamdiameter: 165 cm (flerstammig) Kron diameter: 16 m Vitalitet: Måttlig</p> <p>Äldre individ med varierande vitalitet bland stammar – en större stam har ramlar och ligger på mark. Påtaglig risk finns att fler stammar kan ramla inom ett par år då sälgen är ett relativt kortlivat träd. Hyser höga naturvärden och agerar bomiljö för djur och insekter. För fortsatt fortlevnad bör trädet ej skuggas av byggnation. Skulle snarare gynnas av att området närmast gallras.</p>	Högt

	 	
7	Asp <i>Populus tremula</i> Stamdiameter: 37 cm Kron diameter: 10 m Vitalitet: God	Högt
8	Asp <i>Populus tremula</i> Stamdiameter: 42 cm Kron diameter: 11 m Vitalitet: God	Högt

9	<p>Hägg <i>Prunus padus</i> Stamdiameter: 61 cm Krondiameter: 8 m Vitalitet: God</p> <p>Då häggen och rosfamiljen (<i>Rosaceae</i>) inte är så talrik i närområdet är den positivt att bevara då den utgör viktigt del av buskskiktet och ger riklig blomning på våren, samt lockar viktiga pollinatörer. Trädet är i gott skick, ger variation i landskapet och bidrar med estetiska värden i form av blomning och bladfärg.</p>	Högt
10	<p>Skogslönn <i>Acer platanoides</i> Krondiameter: 10 m Vitalitet: God Ädellövträd</p>	Medel
11	<p>Skogsek <i>Quercus robur</i> Stamdiameter: 66 cm Krondiameter: 16 m Vitalitet: Måttlig Ädellövträd (Står på intilliggande tomt, men säkerhetszonen sträcker sig in över aktuellt område)</p> <p>Står skuggad och har därmed försvårande förutsättningar att uppnå sin största potential. Skulle gynnas av gallring runtomkring för att kunna bli ett framtidsträd. Som ekar generellt kan den bli mycket gammal och har högt bevarandevärde i denna värdetrakt då den potentiellt kan utgöra boplats för läderbaggen.</p>	Högt
12	<p>Klibbal <i>Alnus glutinosa</i> Stamdiameter: 32 cm Krondiameter: 9 m Vitalitet: God</p>	Medel

13	<p>Klibbal <i>Alnus glutinosa</i> Stamdiameter: 46 cm Kron diameter: 10 m Vitalitet: God</p> <p>Kraftig al med stort ljusbehov. Kan bli mycket gammal och tyder på god markfunkt i området. Alen har kraftigt utbildade sidorötter vilket är viktigt att ha med i åtanke vid exploatering i närheten av trädet. Eftersom bladen fälls gröna bildas god mylla. Alen är värdräd för många insekter och lavar.</p>	Högt
14	<p>Skogsek <i>Quercus robur</i> Stamdiameter: 90 cm Kron diameter: 26 m Vitalitet: Dålig Ädellövträd</p> <p>Mycket gammal ek som har potential att bli ett särskilt skyddsvärt träd eller jätteträd. Extra stort säkerhetsavstånd krävs och viktigt att detta efterföljs vid exploatering. Trädet hade dock gynnats av att friställas.</p>	Mycket högt
15	<p>Sälg <i>Salix caprea</i> Stamdiameter: 49 cm Kron diameter: 10 m Vitalitet: God</p> <p>Sälgen utgör en viktig nektarkälla för humlor och bin när de vaknar tidigt på våren. Förlänger säsongen och stärker den biologiska mångfalden.</p> <p>För fortsatt fortlevnad bör trädet ej skuggas av byggnation.</p>	Högt
16	<p>Skogsek <i>Quercus robur</i> Stamdiameter: 39 cm</p>	Högt

	<p>Krondiameter: 6 m Vitalitet: God</p> <p>Yngre ek som bör sparas och ges utrymme att kunna utvecklas som en viktig länk i grönstråket som huserar den hotade läderbaggen.</p>	
17	<p>Klibbal <i>Alnus glutinosa</i> Stamdiameter: 86 cm (flerstammig) Krondiameter: 8 m Vitalitet: God</p>	Medel
18	<p>Sälg <i>Salix caprea</i> Stamdiameter: 65 cm (flerstammig) Krondiameter: 7 m Vitalitet: God</p> <p>Sälgen utgör en viktig nektarkälla för humlor och bin när de vaknar tidigt på våren. Förlänger säsongen och stärker den biologiska mångfalden.</p> <p>För fortsatt fortlevnad bör trädet ej skuggas av byggnation.</p>	Högt
19	<p>Vårtbjörk <i>Betula pendula</i> Stamdiameter: 52 cm (flerstammig) Krondiameter: 8 m Vitalitet: Måttlig</p>	Medel
20	<p>Vårtbjörk <i>Betula pendula</i> Stamdiameter: 46 cm Krondiameter: 9 m Vitalitet: Dålig</p> <p>Gammal björk i sämre skick. Björk svarar generellt dåligt på ingrepp både i krona och rotsystem vilket gör det extra viktigt att följa riktlinjer för schakt inom skyddszon vid framtida exploatering.</p>	Medel

21	Asp <i>Populus tremula</i> Stamdiameter: 11 cm Kron diameter: 4 m Vitalitet: God Står i buskage tillsammans med mycket sly som skulle kunna gallras ut. Aspen är en pionjärart som snabbt etablerar sig på nytt.	Medel
22	Sälg <i>Salix caprea</i> Stamdiameter: 15 cm Kron diameter: 5 m Vitalitet: God	Medel
23	Vårtbjörk <i>Betula pendula</i> Stamdiameter: 41 cm Kron diameter: 10 m Vitalitet: God	Medel
24	Vårtbjörk <i>Betula pendula</i> Stamdiameter: 37 cm Kron diameter: 10 m Vitalitet: Måttlig	Medel
25	Vårtbjörk <i>Betula pendula</i> Stamdiameter: 40 cm Kron diameter: 10 m Vitalitet: Måttlig	Medel
26	Sälg <i>Salix caprea</i> Stamdiameter: 43 cm (flerstammig) Kron diameter: 8 m Vitalitet: God	Högt

	<p>Vuxen sälg som står solbelyst och har goda förutsättningar för fortlevnad. Bör bevaras. Sälgen utgör en viktig nektarkälla för humlor och bin när de vaknar tidigt på våren. Förlänger säsongen och stärker den biologiska mångfalden.</p> <p>För fortsatt fortlevnad bör trädet ej skuggas av byggnation.</p>	
27	<p>Sälg <i>Salix caprea</i> Stamdiameter: 43 cm (flerstammig) Krondiameter: 8 m Vitalitet: God</p> <p>Har en svag greninfästning och synlig sprickbildning långt ned på stam. Kan framöver bli ett riskträd vid kommande exploatering när människor rör sig inom skyddszon. Har samtidigt höga kvalitéer gällande biologisk mångfald.</p> 	Medel
28	<p>Vårtbjörk <i>Betula pendula</i> Stamdiameter: 12 cm</p>	Medel

	<p>Krondiameter: 4 m Vitalitet: God</p> <p>Ungräd av björk. God vitalitet, har ej hunnit komma upp i ålder där det nått full kapacitet gällande ekosystemtjänster.</p>	
--	--	--

Ytor	Kommentar
29	<p>Öppen ängsyta gynnar vegetation i brynzonen såsom sälg och al genom ljusinsläpp längre ned på stam. Dessa är viktiga för insektslivet.</p>
30	<p>Gångstig omgärdad av lummig grönska i form av olika typer av ormbunkar (strutbräken, majbräken) och buskar. Omgärdar en passage runt påtänkt exploatering som bör bevaras. Bra att bibehålla ett avstånd till större träd och dess rotsystem. Minimerar påverkan på omgivande natur och dess fauna.</p>

	
<p>31</p>	<p>Lummig gångstig omgärdad av buskage med bland annat Rönnspirea. Troligtvis rest av kulturpåverkan i landskapet. Omgärdar en passage för både djur och människor runt påtänkt exploatering som bör bevaras. Bra att bibehålla ett avstånd till större träd och dess rotsystem. Minimerar påverkan på omgivande natur och dess fauna.</p>
<p>32</p>	<p>I partiet norr om paddocken finns flera spår av kulturpåverkan, troligtvis som spridit sig från trädgårdsavfall. Buskage består av syren, rosor och hagtorn. En rad av större häggmisplar bör bevaras då de ger en naturlig dämpande vall mot vägmiljön, samt ger estetiska värden i form av höstfärger. Buskarna ger ätbara bär som uppskattas av både människor och fåglar.</p>

Generella kommentarer:

Området hyser höga naturvärden och agerar idag en viktig länk i det större naturområdet. På en liten yta inryms ett stort antal arter som på flera olika sätt gynnar den biologiska mångfalden i närmiljön.

Den idag öppna ytan gynnar trädslag som sälg och al, vilka ofta återfinns i brynzoner i soliga lägen. Omgivande naturområde utgörs till större delen av ädellövträd, vilket gör att sälg, björk och al som återfinns på denna yta bidrar med mångfald. Att ta ned fullvuxna träd som kan stå kvar över längre tid ska inte göras i onödan i denna typen av miljö.

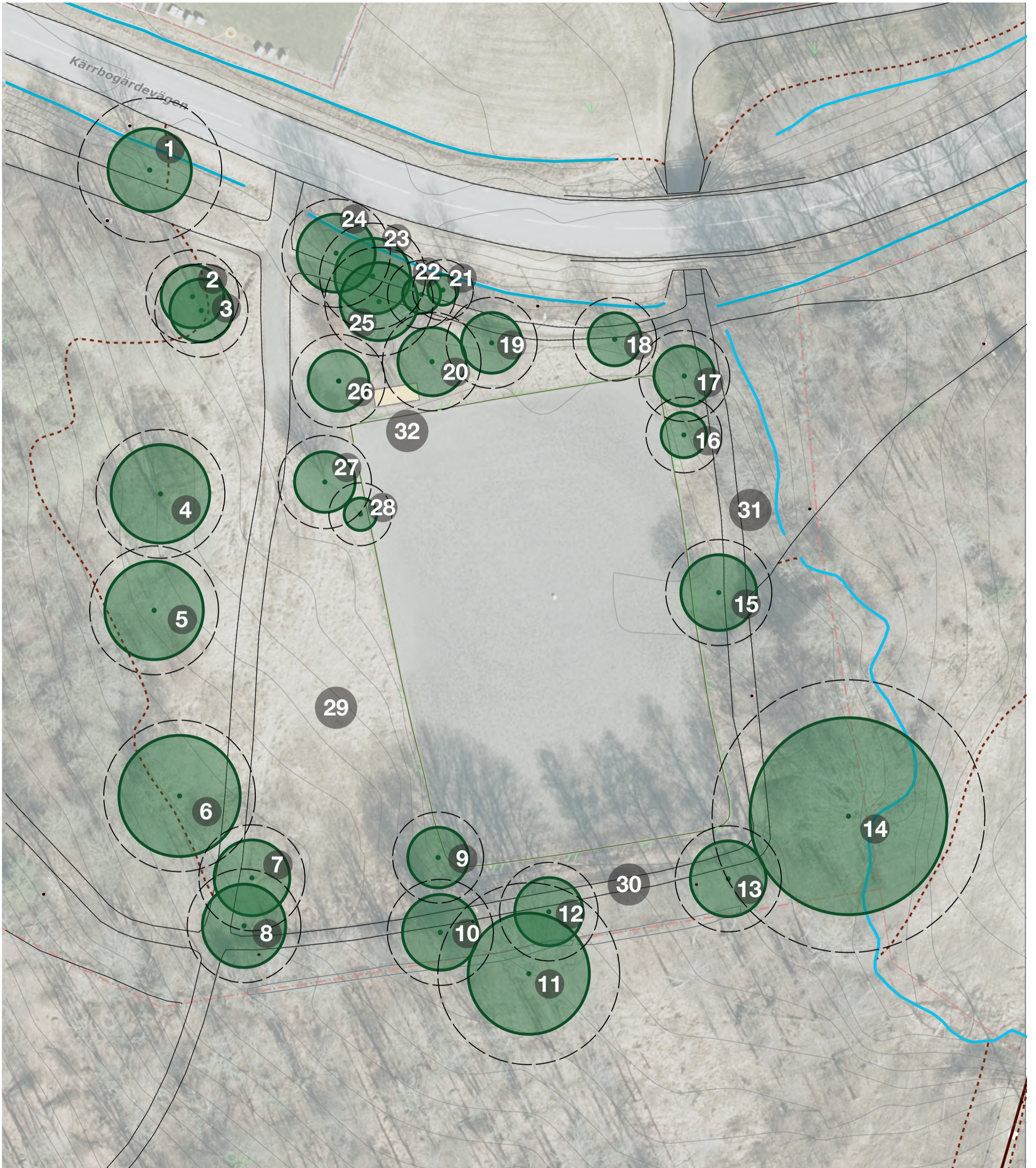
Det är viktigt att bevara så många träd som möjligt för att upprätthålla den gröna korridor som detta område är en del av.

Krävs det att träd tas ned för att göra plats för byggnation krävs att samma antal återplanteras inom området, förslagsvis träd som gynnar läderbaggen, t.ex. skogsek. Då kommer dessa träd agera som en ny spridningskorridor över fastigheten.

Stor vikt bör läggas på att undvika beskuggning av träd i kantområdena som gynnas av att stå i soliga lägen, främst sälg och ek.

Träd och skyddszoner

Ingared 5:114

Skala 1:500 (A3)